

Ο ΜΑΝΙΑΚΟΣ.

Κύριός τις περιηγηθείς ἐν Εὐρώπῃ διηγεῖται, ὅτι μίαν τῶν ἡμερῶν ἐπεσκέφθη τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Βερολίνου, ἔνθα ὑπῆρχε τις τοῦ ὁποίου τὸ ἐξωτερικὸν ἦτο ἐκπληκτικώτατον. Τὰ ὑψηλὸν καὶ ἀγέρωχον αὐτοῦ ἀνάστημα ἔκυπτε διὰ τὸ γῆρας, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὴν θλίψιν· αἱ ὀλιγοσταὶ τρίχες αἰτίνες ἔμενον ἐπὶ τῶν κροτάφων αὐτοῦ ἦσαν λευκαί, σχεδὸν ὡς αἱ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὠθούμεναι νιφάδες, καὶ μεγίστη μελαγχολία ἦτο ἐξωγραφημένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Ὅτε τὸν ἠρώτησε, Τίς ἦτο, καὶ διατί ἦτο ἐκεῖ, αὐτὸς ἐσείσθη ὡς ἐξυπνῶν, καὶ ἐμβλέψας περὶ ἑαυτὸν ἤρχισε διὰ βραδέων καὶ μετρομένων βημάτων νὰ περιπατῇ ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐπαναλαμβάνων διὰ σιγαλῆς μὲν ἀλλ' ἀκουστῆς φωνῆς, «Μία εἰ μία δύο, μία εἰ μία δύο.»

Ἀπὸ φορᾶς εἰς φορὰν ἐσταμάτα καὶ ἔμενε μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους, ὡς ἐν θεωρίᾳ τινὶ ἐπὶ τινος στιγμᾶς· ἔπειτα πάλιν ἐπαναλαμβάνων τὸν περίπατόν του, ἐξηκολούθει λέγων, «Μία εἰ μία δύο, μία εἰ μία δύο.»

Ὁ Κορράδος Δάγγης, εἰσπράκτωρ τῶν προσόδων τῆς πόλεως Βερολίνου, πρὸ πολυλοῦ ἐγνωρίζετο ὡς ἄνθρωπος, ὃν οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἀπομακρύνῃ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς. Ἀκριβέστατος εἰς τὰς συναλλαγὰς του, καὶ ἐπιμελέστατος ὢν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, ἀπέκτησε τὴν ἀγάπην καὶ σεβασμὸν τῶν γνωρίμων αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τὸ καθῆκον τοῦ ὁποίου εἶναι νὰ ἐπιθεωρῇ τοὺς λογαριασμοὺς πάντων τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων.

Καταστρώνων τοὺς λογαριασμοὺς του περὶ τὸ τέλος ἔτους τινός, εὗρεν ἑλλειμμα δέκα χιλιάδων δουκάτων. Θορυβηθεὶς ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει ταύτῃ, ὑπῆγεν εἰς τὸν ὑπουργόν, ἐπαρουσίασε τοὺς λογαριασμοὺς του, ἐπληροφόρησεν αὐτὸν ὅτι δὲν ἤξευρε πόθεν προήρχετο τὸ ἑλλειμμα καὶ ἔλεγεν

ὅτι ἴσως ἐκλάπη παρὰ τινος ἐπιθυμοῦντος τὴν καταστροφὴν του.

Ὁ ὑπουργὸς ἐδέχθη αὐτοὺς, ἀλλὰ νομίσας καθῆκόν του νὰ περιορίσῃ ἄνθρωπον, ὅστις ἠδύνατο ἴσως νὰ ἦναι καταχραστῆς, διέταξε νὰ τὸν συλλάβωσι, καὶ τοὺς ἐνεχείρισεν εἰς ἓνα τῶν ἑαυτοῦ γραμματέων, ἵνα τοὺς ἐπιθεωρήσῃ, ὅστις ἐπιστρέψας αὐτοὺς τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐπληροφόρησε τὸν ὑπουργόν, ὅτι τὸ ἑλλειμμα προήρχετο ἐκ κακοῦ τινός ὑπολογισμοῦ, ὃν ἔκαμεν ὁ Κύριος Δάγγης εἰπὼν, Μία εἰ μία δύο, ἀντὶ νὰ εἴπῃ, μία εἰ μία μία.

Ὁ δυστυχὴς Δάγγης εὐθὺς ἐξήχθη τῆς φυλακῆς, οἱ λογαριασμοὶ του τῷ ἐπεστράφησαν καὶ τὸ σφάλμα τῷ ἐδείχθη. Κατὰ δὲ τὴν φυλάκισίν του, ἥτις διήρκεσε μόνον δύο ἡμέρας, οὔτε ἔφαγεν, οὔτε ἔπινεν, οὔτε ὅλως ἀνεπαύθη, καὶ ὅτε ἐπαρουσιάσθη, ἡ ὄψις του ἦτο ὡχρὰ ὡς ὁ θάνατος.

Λαβὼν τοὺς λογαριασμοὺς του ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ ἄφωνος, ἔπειτα αἰφνιδίως ὡς ἐάν ἐξύπνα ἐκ βαθέως τινός ὕπνου ἀνεφώνησε, «Μία εἰ μία δύο.»

Ἐφάνη ὅτι δὲν ἠσθάνετο διόλου τὴν θέσιν αὐτοῦ· οὔτε ἔτρωγεν οὔτε ἔπινεν ἂν δὲν τὸν παρεκίνουν· προσέτι δὲν ἐνόει οὐδὲν τῶν συμβαινόντων πέριξ αὐτοῦ. Ἐνῶ δ' ἐπανελάμβανε τὴν συνήθη αὐτοῦ φράσιν, ἐάν τις τὸν διώρθου λέγων, Μία εἰ μία εἶναι μία, αὐτὸς συνήρχετο πρὸς στιγμὴν καὶ ἔλεγεν, ὀρθῶς, μία εἰ μία εἶναι μία, καὶ ἔπειτα ἐπαναλαμβάνων τὸν περίπατόν του, ἐξηκολούθει λέγων, Μία εἰ μία δύο. Ἀπέθανε δὲ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ περιηγητοῦ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

Δ. Ι. ΚΟΜΠΟΘΕΚΡΑΣ.

ΝΕΑ ΑΘΥΡΜΑΤΑ.

Διὰ τί Νέα ἀθύρματα; ἴσως ἐρωτήσωσιν οἱ παρατηρητικώτεροι τῶν ἀναγνώστων, ἀνακαλύψαντες τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐπιγρα-

φῆς, ἐν ᾧ οἱ ὀξυνοῦστεροι θά σιωπήσωσιν, ἐννοήσαντες ὅτι ὁ νέος αὐτός τίτλος σημαίνει ὅτι ἄλλος τοῦ μέχρι τοῦδε ὁ ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ φυλλαδίου γράφων τὴν ἐπιφυλλίδα τοῦ Ἰλισσοῦ.

Ἀλλὰ τίς ὁ νέος ἐπιφυλλιδιογράφος; θ' ἀνακράξωσιν αἱ φιλοπερίεργοι ἀναγνώστριαι, διευθετοῦσαι τὰ βοστρύχια τῆς κόμης των.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην θά μοι ἐπιτρέψῃτε νὰ τηρήσω σιωπὴν, φιλομμειδεῖς δεσποσύнай, μ' ὅλην τὴν διάθεσιν ἣν ἔχω νὰ εὐχαριστῶ τὸ δυσκόλως ικανοποιούμενον γυναικεῖον φύλον.

Ἐπίσης θά ρίψω πέπλον σιγῆς ἐπὶ τῶν ὅσα θά περιέχωσι τὰ Νέα ἀθύρματα. Καί τίς ἡ χρεῖα νὰ κατατάξωμεν κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα ὅσα ἐγὼ μὲν θά γράφω, ὑμεῖς δὲ θ' ἀναγινώσκητε; Δὲν ἀρκεῖ ἂν ἀρέσκησθε εἰς αὐτὰ, ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰξεύρητε, ἂν ἀναγινώσκετε πολιτικά ζητήματα ἢ σατύρας τῆς παρεκκλινούσης κοινωνίας, οἰκογενειακὰς σκηναὺς ἢ βιογραφίας ἀνδρῶν ἐπιφανῶν; Ὅταν τὴν νύκτα οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν προσβλέπωσιν ὑγροὶ τοὺς ἀργυρομετώπους ἀστέρας, ἐρωτᾶτε ποτὲ ποῖα ἡ διάμετρος τῶν ἀστέρων ἐκείνων, ποῖα ἡ ὕλη ἢ συνιστώσα αὐτούς; Ἄν ἐρωτήσητε, δὲν εἰσθε πλέον θαυμασταὶ αὐτῶν, ἀρκούμενοι εἰς τὴν ἰδανικὴν των θέαν, ἀλλ' ἀστρολόγοι, λαμβάνοντες τὸ ἀστρολάβον ἀνὰ χειρὰς, ἵνα μετρήσῃτε τὴν ὕλην καὶ τότε τὸ ἄστρον ἐκεῖνο θά ἀποδειχθῇ καὶ αὐτὸ χῶμα, πηλὸς ὡς ἡ γῆ ἡμῶν, κατὰ τοῦτο μόνον διαφέρον ταύτης ὅτι ἐτέθη ἐκεῖ ὑψηλὰ, ἵνα πληροὶ τοῦ ἀχανοῦς διαστήματος μικρὸν χῶρον. Καὶ ἂν, ἐν ᾧ κρατεῖτε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν ὠραῖον ἀνθύλλιον, μετρήσῃτε τοὺς στήμονάς του, τότε τὸ ἄνθος χάνει τὴν ἰδανικὴν του ὑπαρξιν καὶ γίνεται αὐτόματον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀνελελήμονος βοτανολόγου, ὅστις οὐδὲν ἄλλο βλέπει εἰς αὐτὸ εἰμὴ στήμονας καὶ ἀνθῆρας. Ὡ ναί! συνειθίσατε νὰ μὴ ἐρευνᾶτε πολὺ, συνειθίσατε νὰ βλέπητε τὴν ἀνθοστόλιστον γῆν, τὸν κατάστερον οὐρανόν, τοὺς χάλικας τοῦ γλαυκοῦ αἰγιαλοῦ, νὰ ἀκούητε τὸν κέλαδον τῶν πτηνῶν, τὸ μορμύρισμα τῶν ῥυάκων, τῆς κόρης ἣν ἀγαπᾶτε τὸ ἄσμα, συνειθίσατε ν' ἀγαπᾶτε τὸν Θεόν, τοὺς γονεῖς, τοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς

φίλους, ἐκείνην, καὶ μὴ θελήσετε μὲ ψυχρὸν ὄμμα ὅ,τι σᾶς ἀρέσκει παρατηροῦντες νὰ συζητῇτε ἐπὶ τῆς θρησκείας, τοῦ ἔρωτος, τῆς φιλίας καὶ νὰ κάμνητε λεπτολόγους παρατηρήσεις ἐπὶ παντός ὅ,τι ὠραῖον. Δατρεύετε καὶ μὴ ἐξετάζετε, ἀγαπᾶτε καὶ μὴ ἐρευνᾶτε καὶ θὰ ᾔσθε εὐδαίμονες.

Ἀλλὰ βλέπω ὅτι ἐκ προγραμματός τινος οὕτως εἰπεῖν ἀρξάμενος, κατήντησα εἰς φιλοσοφήματα ὀχληρὰ ἴσως πολλοῖς τῶν ἀναγνωστῶν μου. Διὰ τοῦτο ἐκ τῶν αἰθερίων τῆς φιλοσοφίας χώρων σᾶς μεταδιβάζω κάτω εἰς τὴν γῆν. Ἀκολουθήσατέ με ἐκεῖ ὅπου ἐκύλιέ ποτε τὰ νάματά του ὁ νῦν ξηρὸς Ἰλισσος.

Ἐκαθήμην ἐντὸς τοῦ Κήπου τῶν Ἰλισσίδων Μουσῶν, τοῦ διὰ Γερμανικῆς φιλοκαλίας καθωραϊσμένου καὶ παρέχοντος ἄσυλον ἀναπαύσεως ἐν μέσῳ τῆς ῥωμαντικῆς τῶν τόπων ἐκείνων καλλονῆς. Τὸ μέρος εἶναι ὠραῖον καθ' ἑαυτὸ, ἀλλ' ἔτι ὠραιότερον καθίσταται, ὅταν ἀναλογισθῇ τις τὰς ἀναμνήσεις τὰς ὁποίας ἐγείρει εἰς τὸν νοῦν, ἀναμνήσεις ποθητὰς εἰς τὸν Ἕλληνα. Ἐκεῖθεν, ἐκ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἰλισσοῦ, ἐμυθολογεῖτο ὅτι ὁ Βορέας ἤρπασε διὰ τῆς βίας, ἀφ' οὗ μάτην παρὰ τοῦ Ἑρεχθέως ἐζήτησε, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ὠρείθυιαν, ὅμοιος κατὰ πάντα πρὸς τοὺς νεωτέρους τῶν μυθιστοριῶν μιμητὰς, οἵτινες συμφωνήσαντες μετὰ τῆς φίλης των ἀπάγουσιν αὐτὴν νύκτωρ δι' ἀμάξης εἰς ξένας χώρας, ἀναγκαζόντες οὕτω τὸν δυστυχῆ πατέρα νὰ συναινέσῃ εἰς ἔνωσιν ἣν βεβαίως δὲν ἐπόθει. Ἐπίσης ἐκεῖ που, ἐνθα ἐγὼ ρεμβάζων ἐκαθήμην, ἐπὶ τῆς πόας ὁ Σωκράτης μετὰ τοῦ Φαίδρου κατακεκλιμένος ὑπὸ τὴν σκιάν πυκνοφύλλου καὶ ὑψηλῆς πλατάνου καὶ κηλούμενος ὑπὸ τῆς ἀρμονίας τῆς φύσεως, ἐξέφερε τὰς ὑψηλὰς ἐκείνας περὶ ἔρωτος καὶ ἰδεῶν γνώμας του, ἐν ᾧ συγχρόνως ἐφαλλεν ὁ τέτιξ ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ ἐξέχεε τὴν γλυκειάν της εὐωδίαν ἡ λύγος, ἐκελάρυζον αἱ πηγαὶ καὶ ἔρρεε προστρίβων τοὺς χάλικας ὁ Ἰλισσός. Ἐκεῖ προσέτι, ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κήπου τῶν Ἰλισσίδων Μουσῶν, ἦγοντο κατὰ τὸν μῆνα Ἀνθεστηριῶνα τὰ μικρὰ Ἐλευσίνα μυστήρια, ὡς ἀποδεικνύει κρύπτη ἐντὸς τοῦ κήπου εὐρισκομένη. Καὶ ἔπειτα ὁ

ταν ἀποσπῶν τις ἐκ τῶν ἐγγύς τὸ βλέμμα
ρίψῃ αὐτὸ πέραν καὶ ἴδῃ τὸν Παρθενῶνα με-
γαλοπρεπῶς ἱστάμενον ἐπὶ τοῦ βράχου ἐ-
κείνου τοῦ εὐκλεοῦς, τὰς στήλας τοῦ Ὁ-
λυμπιεῖου, τὸ θέατρον τοῦ Διονύσου καὶ ἔτι
πέραν τὸ Φαληρικὸν καὶ μακρὰν μακρὰν
σκιαγραφουμένην ἐν τῷ ὀρίζοντι τὴν Σαλα-
μῖνα, θὰ χύσῃ δάκρυ ἀνάμεστον ἐθνικῆς φι-
λοτιμίας καὶ θλίψεως, βλέπων πρὸ αὐτοῦ
διαβαίνουσας τὰς σκιάς τοῦ Θησέως καὶ Ἡ-
ρακλέους, τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ Ἀριστεί-
δου, τοῦ Περικλέους καὶ Φειδίου, τοῦ Ἀ-
ναξαγόρα καὶ Σωκράτους, τοῦ Αἰσχύλου καὶ
Σοφοκλέους, τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ Εὐριπί-
δου καὶ μέσῳ αὐτῶν ἐν φέρετρον, τὸ φέ-
ρετρον τοῦ Πέρσου ὃν κατέβαλον, τῆς βαρ-
βαρότητος τὴν ὁποίαν κηδεύουσιν.

Ἄλλ' ὁ νοῦς εἶναι καὶ ἀστραπῆς ταχύ-
τερος. Διέβησαν ἐν τῇ διανοίᾳ μου αἱ σκiai
ἐκεῖναι, παρῆλθον οἱ ὥραιοι χρόνοι τῆς ἀρ-
χαιότητος καὶ πέπλος δουλείας σκληρᾶς ἐ-
κάλυψε τὴν πατρίδα. Ῥωμαῖοι ῥαβδούχοι
περιεφέροντο ἐκεῖ ὅπου ἐλευθέρων μόνον πό-
δες εἶχον πατήσαι. Βλέπω μακρὰν καπνὸν
πολὺν καὶ φλόγας, ἀγάλματα συντριβόμενα,
ἄνδρας φονευομένους, γυναῖκας αἰχμαλωτι-
ζόμενας. Τάλαινα Κόρινθος! Μὴ κλαῖε τὴν
καταστροφὴν καὶ αἰχμαλωσίαν σου. Ἐνθυ-
μήθητι ὅ,τι εἶπεν ὁ Σκηπίων ἀφορῶν πρὸς
τὰ ἐρείπια τῆς ἐπίσης ὡς σὺ ἀτυχοῦς Καρ-
χηδόνας:

Ἔσσεται ἡμᾶρ ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πριάμος καὶ λαὸς εὐμμελὶω Πριάμοιο.

Καὶ ἦλθον ἡμέραι, τῶν ἡμερῶν ἐκείνων
τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας εὐτυχέστεραι.
Καὶ ἤρχισαν πάλιν νὰ διέρχωνται σκiai ἀν-
δρῶν ἐπιφανῶν. Ἦσαν ἄνδρες πολιοῖ, στολὴν
ἄγνωστον τέως περιβεβλημένοι, ἱεράρχαι τῆς
νέας θρησκείας τοῦ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.
Μοὶ ἐφάνη ὡς νὰ ἤκουον κατὰ τὴν διάβα-
σίν των ψιθυρίζόμενα τὰ ὀνόματα Βασίλειος,
Χρυσόστομος, Γρηγόριος, Φώτιος. Ἐξ ἄλλου
μέρους δειλοὶ προέβαινον, νομίζοντες ὅτι κα-
ταδιώκονται ὑπὸ Περσῶν καὶ Ἀράβων, ὑπὸ
Βανδάλων καὶ Βουλγάρων, οἱ αὐτοκράτορες
τοῦ Βυζαντίου. Τελευταῖος πάντων εἶπετο
αἰμόφυρτός τις ἀνὴρ, ὁμοιάζων πρὸς φάσμα
μᾶλλον ἢ ἄνθρωπον, τὴν κεκαλυμμένην κε-
φαλὴν χαμαὶ κλίνων καὶ στηριζόμενος ἐπὶ

σκήπτρου τεθραυσμένου. Ἐφαίνετο σκελετός
τὸν ὅποιον ἐστέρησεν ὁ θάνατος καὶ σαρκὸς
καὶ ζωῆς. Ἐκφρων ἡρώτα τοὺς σὺν αὐτῷ
βαίνοντας ποῦ εἶναι ἡ πόλις τοῦ ἁγίου Ῥω-
μανοῦ.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐν ᾧ ταῦ-
τα ὡσεὶ ὄραμα ἔβλεπον διερχόμενα ἐνώ-
πιόν μου, ἀντήχησεν ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ κρότου
τηλεβόλων, μαρτυρούντων τὸ ἐπίσημον τῆς
ἡμέρας, καθ' ἣν εἶχε βαπτισθῇ ὁ διάδοχος
τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου. Τὸ πᾶν ἤλλαξεν
αἶφνης ὅψιν. Ἡ αἰμόφυρτος χλαμὺς τοῦ χα-
μαὶ κλίνοντος τὴν κεφαλὴν αὐτοκράτορος με-
τεσχηματίσθη εἰς ὥραϊαν φοινικουργῇ πορ-
φύραν, καὶ ὁ ἀνὴρ ὁ πρὶν δειλὸς βαίνων καὶ
ἐκφρων ἀπεκάλυψε τὸ ὥραϊόν του πρόσω-
πον· τὸ συντετριμμένον σκήπτρόν του ὡσεὶ
διὰ μαγείας ἐφάνη τέλειον, καὶ διάδημα
λαμπρὸν ἔστεψε τὴν κεφαλὴν του. Ὡσεὶ δὲ
πτέρυγας ἔχων διέσχισε τὸν ἀέρα, διήλθε
διὰ τῆς ἀκροπόλεως καὶ τὸν ἔχασα ἀπὸ τῶν
ὀφθαλμῶν μου. Τότε πλέον ἀνέστην καὶ ἐγώ,
διευθύνων τὸ βῆμα πρὸς τὴν φωταγωγου-
μένην πόλιν.

Ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη δύσει καὶ μεγαλοπρε-
πῆς προέβαινεν ἡ Ἑκάτη, γλυκὺ ἐπιχέουσα
τὸ φῶς τῆς ἐπὶ τὸ ἄστυ Παλλάδος.

Ὡραῖος ἦτο ὁ Παρθενῶν φωτιζόμενος ὑπὸ
τῶν ἀκτίνων τῆς, ἀλλ' ἔλαμπεν ἐπ' αὐτοῦ
καί τι ἄλλο. Ἔστην ἐπὶ μακρὸν καὶ διέκρινα
εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης τὸ σκήπτρον καὶ τὸ
διάδημα Κωνσταντίνου τοῦ ΙΓ', ὅστις κα-
τέθηκεν αὐτὰ ἐν τῇ Ἀκροπόλει, τίς οἶδεν,
ἴσως δι' ἄλλον τινα Κωνσταντῖνον....

Μακρόθεν, ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Συντάγ-
ματος, ἤρχοντο οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς παια-
νιζούσης τὸν ὕμνον τοῦ Σολωμοῦ.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά
καὶ ἴσ' ἄν πρωτ' ἀνδρειωμένη
χαῖρ', ὦ χαῖρε ἑλευθεριά.

ΚΑΛΛΙΑΣ.